

PRIMLJENO:	27. U	20. 16. GOR
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/16-58	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

КЛУБ САМОСТАЛНИХ ПОСЛАНИКА

На основу члана 187 Пословника Скупштине Црне Горе постављам следеће

ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ

Министру ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА И ТУРИЗМА
н/р г-дина Бранимира Гвозденовића

Господине Министре,

Какав је статус одлагалишта пепела и шљаке на Маљевцу, обзиром да је Влада потписала уговор са Свјетском банком о кредиту од 50 милиона еура за санацију пет црних еколошких тачака у Црној Гори међу којима су депонија „Маљевац“ и флотационо јаловиште „Градац“ код Пљеваља и како је могуће да држава дозволи да Термоелектрана три године, од 2013. до 2016. год. одлаже опасни отпад на Маљевцу без елабората о процјени утицаја на животну средину?

Јавна расправа о елаборату о процјени утицаја на животну средину за период од 2013. до 2016. год, одржана је тек недавно.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Образложење ћу дати на сједници парламента.

Одговор тражим у писаној форми.

Посланик др Новица Станић

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Crna Gora
DEČENJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
PUNJADU GORE
NEZAVISNOSTI
2015

Udružena vjerna Crna Gora

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	22/III	20 16	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/16-58/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: 101-1294/2

Podgorica, 31.05.2016. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Skupštine Crne Gore, Novice Stanića

Poslanik Skupštine Crne Gore, Novica Stanić postavio je Ministarstvu održivog razvoja i turizma sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

“Kakav je status odlagališta pepela i šljake na Maljevcu obzirom da je Vlada potpisala Ugovor sa Svjetskom bankom o kreditu od 50 miliona eura za sanaciju pet crnih ekoloških tačaka u Crnoj Gori među kojima su deponija „Maljevac“ i flotaciono jalovište „Gradac“ kod Pljevalja i kako je moguće da država dozvoli da Termoelektrana 3 godine, od 2013. do 2016. godine odlaže opasni otpad na Maljevcu bez elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu?”

Javna rasprava o elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu za period od 2013. do 2016. godine, održana je tek nedavno?”

Na postavljeno poslaničko pitanje, Ministarstvo održivog razvoja i turizma daje sljedeći

ODGOVOR

Ugovor o kreditu između Crne Gore i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Projekat „Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje u Crnoj Gori“ potpisan je 10.10.2014. Projekat se sastoji iz 2 dijela. Prvi dio obuhvata aktivnosti na sanaciji odabranih istorijskih lokacija za odlaganje industrijskog otpada, kao i izgradnju deponije za odlaganje opasnog otpada. Drugi

IV Proleterske brigade broj 19, 81000 Podgorica
Tel: (+382) 20 446 200; (+382) 20 446 339; Fax: (+382) 20 446-215
Web: www.mrt.gov.me

dio projekta tiče se upravljanja industrijskim otpadom u budućnosti. Na teritoriji opštine Pljevlja planirane su dvije istorijske lokacije za sanaciju, i to: Termoelektrana Pljevlja-deponija pepela i šljake Maljevac (previđena sredstva oko €4 miliona) i Rudnik Šuplja stijena-flotaciono jalovište Gradac (predviđena sredstva oko €6 miliona).

Ovim Ugovorom predviđeno je da će sredstva kredita koja će se koristiti za finansiranje Projekta iznositi do €50 miliona. Kredit se vraća u periodu od 27 godina, sa grace periodom od 5 godina. Datum do kojeg je moguće povlačiti sredstva je 30.06.2019. godine. Drugim riječima, sve neophodne pretpostavke za izvođenje sanacionih radova na odabranim lokacijama treba da budu zaokružene do navedenog roka.

Projekat se realizuje preko Ministarstva održivog razvoja i turizma i Agencije za zaštitu životne sredine, kao implementacione jedinice. Takođe, kako bi se kvalitetnije upravljalo projektom, formiran je Upravni odbor kojeg pored predstavnika državnih organa čini i predstavnik nevladinog sektora (NVO „Ozon“).

Preliminarna opcija za sanaciju deponije pepela i šljake "Maljevac" iz pripremne faze projekta sa Svjetskom bankom (Studija izvodljivost, Hidroinženjering, CDM, mart 2013) predviđa zatvaranje pepelišta za buduće odlaganje pepela i zaptivanje i rekultivaciju kompletne površine. Takođe, važno je napomenuti da je kao preduslov za sanaciju ove lokacije važno zaključivanje Ugovora o korišćenju sredstava između Vlade Crne Gore i kompanije, u ovom slučaju EPCG, kojim će se definisati obveznik, način i uslovi vraćanja kreditnih sredstava.

U odnosu na dio Vašeg pitanja vezanog za stanje na deponiji "Maljevac" koristim priliku da podsjetim da se deponija koristi od početka rada TE, 1982. godine. Do sada je na deponiju odloženo 9-10 miliona tona pepela i šljake. U prethodnom periodu su izvršeni radovi rekonstrukcije u smislu stabilizacije brane. S obzirom da je deponija formirana izradom 4 stepenice bila zapunjena, a da bi se omogućio kontinuitet u radu TE, odnosno obezbijedio dodatni prostor za deponovanje jalovine, pregrada je nadvišena do sadašnje kote 813,5 mnm koja ujedno predstavlja i konačnu kotu 5. stepenice. Iz tog razloga je 2011. godine urađen Glavni projekat sanacije brane koji je uradio „Energoprojekat- Hidroinženjering“ a.d Beograd, a kojim je izvršen proračun stabilnosti u statičkim i dinamičkim uslovima za finalnu kotu pregrade 813,5 mnm i potvrđeno je da su za tu visinu zadovoljeni faktori sigurnosti. Takođe, procjenjujući da će se deponovanje pepela vršiti u narednih par godina, radi obezbjeđenja stabilnosti i funkcionalnosti pregrade, i u uslovima izgradnje balasta, projektom je preporučeno da se odlaganje pepela tokom izgradnje balasta vrši na minimalnoj udaljenosti oko 100 m od krune pregrade.

Stabilizacija brane na osnovu navedenog projekta završena je krajem 2014. godine. Ministarstvo održivog razvoja i turizma je izdalo upotrebnu dozvolu 07.10.2015. godine, za izvedene radove na rekonstrukciji objekta u smislu stabilizacije brane deponije Maljevac, koja obuhvata radove na izgradnji nasipa od kamenog materijala kao i produženje atmosferskog kolektora za sprovođenje voda Paleškog potoka ispod deponije, na osnovu građevinske dozvole od 05.03.2013. godine.

Dalje, podsjećam da je postojećom prostorno-planskom dokumentacijom, deponija pepela i šljake na novoj lokaciji definisana u skladu sa Prostorno urbanističkim planom (PUP) opštine Pljevlja iz 2011. godine. Međutim, zbog niza okolnosti došlo je do kašnjenja planiranog prelaska na novu lokaciju Šumani. Ovo je za posljedicu imalo prelazak na novi (kasetni) sistem odlaganja pepela i šljake na deponiji "Maljevac". Za radove na kasetiranju površine deponije EPCG posjeduje „Glavni projekat tehnologije nastavka odlaganja pepela i šljake na deponiji Maljevac“ koji je u maju 2013. urađen od strane „GEO TEHNO“ Biljelo Polje. Drugim riječima, u cilju stvaranja uslova za nastavak proizvodnje u TE "Pljevlja", EPCG AD Nikšić imala je prostor za odlaganje pepela i šljake jedino u okviru postojeće deponije "Maljevac", uz uvažavanje svih aspekata sigurnosti i stabilnosti deponije i ograničenja negativnih uticaja na životnu sredinu. Ovdje je bitno pomenuti da se u svom periodu operativnog rada deponije postupalo po rješenjima inspekcije u odnosu na propisanu obavezu smanjenja zagađenja.

U ovom kontekstu od posebne je važnosti istaći da je na 158. sjednici održanoj 18.05.2016, Vlada Crne Gore usvojila Detaljni Prostorni plan za Termoelektranu Pljevlja. DPP je donijet za period do 2020. godine. Između ostalog, cilj izrade DPP-a je stvaranje uslova za definisanje lokacija neophodnih za izgradnju objekata II bloka TE Pljevlja, gdje se posebno izdvaja i rekultivacija/sanacija prostora deponije Maljevac nakon njenog zatvaranja, a kroz izradu relevantne studijske, analitičke i planske dokumentacije.

Zahvat DPP-a obuhvata površinu od 622.65 ha, sa pretežnom namjenom-industrijska zona. U okviru zahvata planirana je, između ostalog, detaljna namjena površine: rekultivisana deponija Maljevac (oko 65.65 ha ili 10% obuhvata površine DPP-a). Između ostale dokumentacije, kao osnov za izradu planskog rješenja DPP poslužila je projektna dokumentacija naručena od strane Elektroprivrede Crne Gore, i to: Idejni projekat i Studija opravdanosti izgradnje Sistema transporta i deponije pepela i šljake za TE Pljevlja na novoj lokaciji – Energoprojekt i Rudarski institut (Beograd–novembar 2012), Brana Maljevac – Energoprojekt, Hidroinženjering a.d. Beograd Glavni projekat stabilizacije brane Maljevac, i druga dokumentacija.

Ostvarenje planskog koncepta iz novousvojenog DPP-a zahtijeva što hitnije započinjanje radova na sanaciji, revitalizaciji i rekultivaciji postojeće deponije pepela i šljake „Maljevac“. Naime, u toku obezbjeđivanja uslova za stavljanje u funkciju nove deponije Šumani, planom se predviđa učvršćivanje i osiguranje stabilnosti brane kojem će prethoditi izrada odgovarajuće tehničke dokumentacije, izrada idejnog projekta zatvaranja deponije pepela i šljake koji će uključiti rješenja za: neutralizaciju postojećih otpadnih voda na deponiji i njihovo prečišćavanje prije ispuštanja u Vezišnicu, zabranu daljeg deponovanja otpadnog materijala, zaptivanje i rekultivaciju kompletne površine basena, iseljavanje stanovnika iz zone u širini 300-500m od površinske granice tijela deponije, i preduzimanje mjera za formiranje zaštitnog pojasa zelenila. U okviru ovih mjera predviđene su i mjere za kanalisanje Paleškog potoka i spriječavanje formiranja procjednih voda, kao i odvođenje atmosferskih voda sa deponije.

Nakon stupanja na snagu DPP-a, planirane intervencije i izgradnja predviđenih kapaciteta izvodiće se fazno. Dinamika realizacije planskih rješenja zavisice od mnogobrojnih faktora, o čemu će odlučivati državni i lokalni organi upravljanja, kao i od dinamike realizacije kreditnih ugovora i relevantnih dokumenata koje je potpisala Vlada Crne Gore. Realizacijom prethodno navedenih aktivnosti steći će se uslovi za fazni prestanak daljeg deponovanja otpadnog materijala na lokalitetu Maljevac, njeno zaptivanje i rekultivaciju kompletne površine basena.

Takođe, ovom prilikom izraziću zadovoljstvo što smo u seriji nedavno održanih sastanaka sa predstavnicima EPCG došli do saglasnosti da ova kompanija kao operater TE Pljevlja uradi sljedeće:

- 1) Do kraja maja 2016. dostavi Ministarstvu održivog razvoja i turizma revidovanu „Studiju analize stabilnosti brane“;
- 2) Idejni projekat daljeg faznog korišćenja deponije da uskladi sa nedavno usvojenim DPP-om (u smislu poštovanja zahvata DPP-a);
- 3) Ograniči preostali vijek trajanja deponije u skladu sa DPP-om;
- 4) Uskladi svoje aktivnosti sa Projektom remedijacije deponije Maljevac koji je urađen u okviru projekta Svjetske banke „Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje“;
- 5) Potpiše podkreditni aranžman sa Ministarstvom finansija vezano za korišćenje i otplatu pripadajućeg dijela kredita iz Ugovora za Projekat „Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje u Crnoj Gori“, vezano za postepenu remedijaciju deponije Maljevac;
- 6) Riješi pitanje otpadnih voda, izmjesti 220 kV dalekovod, izvrši otkup zemljišta i objekata na području deponije i tampon zone (obezbijedena finansijska sredstva i obavljeni razgovori sa privatnim vlasnicima).

Pored svega gore rečenog, 05.04.2016. shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu, EPCG dostavila je Agenciji za zaštitu životne sredine zahtjev za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za nastavak odlaganja pepela i šljake na deponiji „Maljevac“. Elaborat je stavljen na uvid zainteresovanoj javnosti u Agenciji i Sekretarijatu za uređenje prostora, o čemu je javnost obaviještena putem sredstava informisanja. Takođe, pomenuti Elaborat postavljen je na sajt Agencije i Sekretarijata za uređenje prostora. Agencija je formirala multidisciplinarnu Komisiju za ocjenu Elaborata, koja je nakon detaljnog sagledavanja isti vratila na dopunu.

Konačno, u vezi sa flotacionim jalovištem Gradac, kao alternativa u okviru projekta sa Svjetskom bankom odabrano je održivo i dugoročno obezbjeđivanje jalovišta. U toku su dogovori sa Ministarstvom finansija za otpočinjanje implementacije pripremnih aktivnosti na sanaciji ove lokacije. Pripremnne aktivnosti na sanaciji podrazumijevaju izradu detaljnog dizajna remedijacije, odnosno Glavnog projekta, kao i dodatna istraživanja. Pored navedenog,

radiće se detaljnije ažurirana procjena uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA), kako bi se dobile odgovarajuće ekološke i građevinske dozvole, planovi upravljanja životnom sredinom (EMP) i implementiraće se dodatni instrumenti zaštite. Tek nakon realizacije pomenutih aktivnosti slijedi raspisivanje međunarodnog tendera za izbor izvođača radova na remedijaciji, kada će biti poznat i rok završetka radova na remedijaciji.

Odgovor pripremili:

Ivana Vojinović, pomoćnica ministra za životnu sredinu

